

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331 Fax : 210-2124524

Αθήνα 10-4-2020
Αριθμ. Πρωτ.: 54/28297

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/υση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Λίμνη Κορώνεια»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 3527/24-1-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Γ. Βαρουφάκης**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Για τη διάθεση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων (φ.π.) στην αγορά η χώρα μας – όπως και όλες οι χώρες της ΕΕ– εφαρμόζει τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθμ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στον εν λόγω Κανονισμό, τα φ.π. εγκρίνονται μόνον εφόσον αποδειχθεί ότι δεν προκαλούν δυσμενείς επιπτώσεις στον άνθρωπο (αγρότη-χρήστη, κάτοικο), στον καταναλωτή των προϊόντων στα οποία εφαρμόστηκαν και στο περιβάλλον (έδαφος, υπόγεια και επιφανειακά ύδατα, υδρόβιοι οργανισμοί, πτηνά, θηλαστικά, γαιοσκώληκες, μικροοργανισμοί του εδάφους, αρθρόποδα, φυτά μη στόχοι, μέλισσες και άλλοι επικονιαστές).

Για κάθε φ.π. χορηγείται ξεχωριστή έγκριση κυκλοφορίας. Κατά συνέπεια, για την έγκριση του κάθε φ.π. έχουν υποβληθεί και αξιολογηθεί όλες οι μελέτες που προβλέπονται από τη νομοθεσία. Η αξιολόγηση γίνεται από τους ειδικούς αξιολογητές μίας χώρας της νότιας ζώνης της ΕΕ και στη διαδικασία συμμετέχουν σχολιάζοντας και οι αξιολογητές των υπόλοιπων χωρών της ζώνης. Η διαδικασία ολοκληρώνεται με την έκδοση της τελικής έκθεσης αξιολόγησης και την έγκριση του φ.π., η οποία χορηγείται με βάση τα συμπεράσματα της αξιολόγησης που αποτυπώνονται με τη μορφή κατάλληλων σημάνσεων και φράσεων επικινδυνότητας και προφύλαξης. Τα οριζόμενα στην έγκριση κάθε σκευάσματος μεταφέρονται στην ετικέτα αυτού.

Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, κάθε φ.π. αναγράφει στην ετικέτα του τόσο τους τυχόν κινδύνους από τη χρήση του, όσο και τους περιορισμούς και τις προφυλάξεις που απαιτούνται, εφόσον προκύπτουν με βάση την αξιολόγηση που προαναφέρθηκε.

Κατά συνέπεια, τα εγκεκριμένα φ.π. που διατίθενται στην αγορά και χρησιμοποιούνται στη χώρα μας, δεν είναι επικίνδυνα για τα υπόγεια και επιφανειακά ύδατα, τους υδρόβιους οργανισμούς και τα πτηνά, εφόσον γίνεται ορθολογική χρήση αυτών και τηρούνται τα αναγραφόμενα στην ετικέτα τους.

Σύμφωνα με το άρθρο 19, παράγραφος 2 του ν. 4036/2012 (Α'8) θεσπίστηκε σύστημα για τη χορήγηση πιστοποιητικού Ορθολογικής Χρήσης Γεωργικών Φαρμάκων (ΟΧΓΦ). Τα πιστοποιητικά αυτά παρέχουν απόδειξη επαρκούς γνώσης των θεμάτων του Παραρτήματος Β' του ν. 4036/2012 (Α'8), η οποία αποκτάται από τους επαγγελματίες χρήστες γεωργικών φαρμάκων. Σύμφωνα με το άρθρο 20, παράγραφοι 2 και 4 του ν. 4036/2012 (Α'8), από 26 Νοεμβρίου του 2015 η πώληση γεωργικών φαρμάκων εγκεκριμένων για επαγγελματική χρήση περιορίζεται στα πρόσωπα που διαθέτουν το πιστοποιητικό της παραγράφου 2 του άρθρου 19. Η γνώση της ελληνικής γλώσσας είναι απαραίτητη προϋπόθεση για να μπορεί να ανταποκριθεί ο εξεταζόμενος στις απαιτήσεις της διαδικασίας εξέτασης για την απόκτηση πιστοποιητικού ΟΧΓΦ.

Σύμφωνα με το άρθρο 14, παράγραφος 4 της οδηγίας 2009/128/ΕΚ τα Κράτη – Μέλη της ΕΕ πρέπει να διασφαλίσουν, μέσω των Εθνικών Σχεδίων Δράσης για την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων, τον τρόπο με τον οποίο θα μεριμνήσουν ώστε οι γενικές αρχές της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας να εφαρμοστούν από όλους τους επαγγελματίες χρήστες γεωργικών φαρμάκων το αργότερο μέχρι την 1^η Ιανουαρίου του 2014. Η χώρα μας, προκειμένου να πετύχει την εφαρμογή των γενικών αρχών της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας, εισήγαγε τη απαίτηση να υπάρχει συνταγή χρήσης πριν από την αγορά γεωργικών φαρμάκων επαγγελματικής χρήσης. Σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 1 και παράγραφος 4β) της με αριθμ. 9497/104760/20-8-2014 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Συνταγή χρήσης γεωργικού φαρμάκου» (Β'2310/28-8-2014), αυτός είναι ο ρόλος της συνταγής χρήσης, δηλαδή να έλθει ένας ειδικός επιστήμονας και να γνωματεύσει σε έναν Έλληνα παραγωγό την αναγκαιότητα χρήσης γεωργικών φαρμάκων επαγγελματικής χρήσης. Η αναγκαιότητα αυτή προέκυψε από συγκεκριμένα στοιχεία που αφορούν στους κινδύνους και στις επιπτώσεις της χρήσης γεωργικών φαρμάκων στην υγεία του ανθρώπου και στο περιβάλλον, δηλαδή στους σκοπούς της προαναφερθείσας οδηγίας 2009/128/ΕΚ.

Επιπλέον, σημειώνεται ότι στη χώρα μας έχει θεσμοθετηθεί με το άρθρο 26 του προαναφερθέντος ν. 4036/2012 (Α'8) η μείωση της χρήσης γεωργικών φαρμάκων ή των κινδύνων τους σε ειδικές περιοχές.

Επίσης, βρίσκεται σε ισχύ το Εθνικό Σχέδιο Δράσης (Ε.Σ.Δ.) για την ορθολογική χρήση γεωργικών φαρμάκων, το οποίο θεσμοθετήθηκε με την από 01/08/2013 υπ' αριθμ. 8197/90920/22-7-2013 απόφαση των Υπουργών Υγείας, Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής «Θέσπιση Εθνικού Σχεδίου Δράσης με στόχο την εφαρμογή της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ και την προστασία του ανθρώπου και του περιβάλλοντος» (Β'1883/1-8-2013), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει. Στο κεφάλαιο έξι (6) του Ε.Σ.Δ. θέτονται τα ειδικά μέτρα και οι προϋποθέσεις που αφορούν στη μείωση της χρήσης γεωργικών φαρμάκων ή των κινδύνων τους σε ειδικές περιοχές. Συγκεκριμένα, στο άρθρο 2 του ανωτέρου κεφαλαίου οι αρμόδιες τοπικές υπηρεσίες καταρτίζουν ειδικό σχέδιο φυτοπροστασίας στο οποίο αναλύονται:

- α) οι καλλιέργειες των ειδικών περιοχών και οι ανάγκες φυτοπροστασίας τους,
- β) τα μέτρα βιολογικού ελέγχου εχθρών, ασθενειών και ζιζανίων,
- γ) τα γεωργικά φάρμακα χαμηλού κινδύνου που δύναται να χρησιμοποιηθούν,
- δ) η αιτιολόγηση της αναγκαιότητας χρήσης άλλων γεωργικών φαρμάκων, πέραν των ανωτέρω,
- ε) το οικοσύστημα και η επικινδυνότητα της χρήσης φ.π.,
- στ) τα μέτρα ελέγχου της χρήσης σε συνεργασία με τους φορείς διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών και
- ζ) οι εξειδικευμένοι δείκτες για την παρακολούθηση της χρήσης των γεωργικών φαρμάκων στις περιοχές αυτές.

Επιπροσθέτως, αναφέρεται ότι στις ειδικές αυτές περιοχές απαγορεύεται η εφαρμογή αεροψεκασμών φ.π.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι βρίσκεται σε εξέλιξη η αναθεώρηση του Ε.Σ.Δ. για την ορθολογική χρήση των γεωργικών φαρμάκων και σύντομα θα αναρτηθεί σε Δημόσια Διαβούλευση.

Πέραν των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συντάσσει κάθε χρόνο και εφαρμόζει προγράμματα ελέγχου των φ.π. που κυκλοφορούν στην ελληνική αγορά, καθώς και των υπολειμμάτων φ.π. στα τρόφιμα και επιπλέον διενεργεί ελέγχους για την ορθολογική χρήση των φ.π. από τους αγρότες. Για τους σκοπούς αυτούς συνεργάζεται με τα επίσημα εργαστήρια ελέγχου γεωργικών φαρμάκων της χώρας μας, με τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) των οικείων Περιφερειακών Ενοτήτων (ΠΕ) και τα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών, Ποιοτικού & Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου (ΠΚΠΦΠ&ΦΕ) της χώρας μας. Σε περίπτωση διαπίστωσης παραβάσεων, εφαρμόζονται οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται από τα άρθρα 9, 13 και 45 του ν. 4036/2012 (Α' 8), ενώ προβλέπονται και ποινικές κυρώσεις.

Επισημαίνεται ότι ανεξάρτητη έρευνα που διενήργησε η Ευρωπαϊκή Ένωση και γνωστοποίησε το έτος 2015, αναφέρει τους επίσημους ελέγχους στη χώρα μας και τη συνεργασία των υπηρεσιών ως παράδειγμα βέλτιστης πρακτικής ("Best Practice"), που προτείνει να ακολουθήσουν και τα άλλα Κράτη-Μέλη. Τονίζεται χαρακτηριστικά το παράδειγμα της αποτελεσματικής συνεργασίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αρμόδια η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής) με το Εργαστήριο Χημικού Ελέγχου Γεωργικών Φαρμάκων του Μπενακείου Φυτοπαθολογικού Ινστιτούτου (ΜΦΙ).

Με τα αναφερόμενα ανωτέρω, ήτοι:

- τη διαδικασία έγκρισης των φ.π.,
- την τήρηση των οριζόμενων στις ετικέτες τους,
- την τήρηση των οριζόμενων στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης,
- τη θέσπιση του Πιστοποιητικού Ορθολογικής Χρήσης Γεωργικών Φαρμάκων,
- τη θέσπιση της ηλεκτρονικής καταγραφής λιανικής πώλησης φ.π.,
- τη θέσπιση διαδικασίας συνταγής πριν από την αγορά γεωργικών φαρμάκων επαγγελματικής χρήσης και
- τη διαδικασία ελέγχων και την επιβολή διοικητικών κυρώσεων σε θέματα παραβάσεων φ.π., οι οποίες λειτουργούν αποτρεπτικά,

διασφαλίζεται πλήρως η υγεία των αγροτών-χρηστών, των καταναλωτών αγροτικών προϊόντων και του περιβάλλοντος.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Γ. Βαρουφάκη